

Клаузули за осигурување од одговорност на превозникот за штети на стока примена во превоз

Осигурување од одговорност на превозникот за штети на стока примена во превоз на територијата на поранешен СССР (КЛ-цмр-СССР)

- [1] Со осигурување е покриена одговорноста на превозникот за превоз на стока на територијата на државите Ерменија, Азербејџан, Белорусија, Грузија, Казахстан, Киргистан, Молдавија, Руската Федерација, Таџикистан, Туркменистан, Украина и Узбекистан (во понатамошниот текст: држави од поранешниот СССР).
- [2] Одговорност за штета настаната при превоз на прехранбени производи, предмети наменети за широка потрошувачка и лекови наменети за купувачи, односно примачи во државите од поранешниот СССР поради неиспорака на пратките, односно испорака на цела пратка или дел од пратка на погрешен примач (и во случај на фалсификувани или преработени документи и печати со кои одредено лице лажно се претставило како примач, односно негов полномошник) е покриена под услов превозникот пред почетокот на превозот да добил писмено упатство од испраќачот за врачување на именуваниот примач. Упатството задолжително содржи:
- фотокопија од пасош од двете физички лица кои во одредишното место формално-правно претставуваат примачи на пратката на кои осигуреникот е должен да ја предаде пратката; на фотокопијата мора да има видливи лични податоци, слика, потпис и број на пасош;
  - телефонски број на двете лица на одредишното место;
  - телефонски број и име на лицето за контакт во местото на поаѓање поради понатамошни упатства во случај на компликации при предавање на пратката;
  - фотокопија од печатот на примачот со кој на ЦМР ќе биде потврдено преземање на пратката.
- [3] Со осигурување не е опфатена одговорност за штети при превоз на алкохолни пијалоци, тутун и производи од тутун на територијата на поранешен СССР.
- [4] Со осигурување не е опфатена одговорност за штети на товар доколку не се исполнети наведените услови или ако осигуреникот не постапил во согласност со добиените упатства, без разлика дали е виновен осигуреникот или возачот.

Осигурување од одговорност на превозникот за превоз на половни возила, оштетени возила или возила кои не се во возна состојба (КЛ-цмр-невоз)

- [1] Со осигурување е опфатена одговорност на превозникот за превоз на половни возила, оштетени возила или моторни возила кои не се во возна состојба, но само за штети кои ќе настанат на возилата поради:
- 1) сообраќајна незгода на превозното средство на осигуреникот;
  - 2) натовар или истовар на половни возила, оштетени возила или моторни возила кои не се во возна состојба на превозното средство на осигуреникот или од него;
  - 3) пожар или експлозија (освен штети кои ќе настанат поради самозапалување или експлозија на половно возило, оштетено возило или моторно возило кое не е во возна состојба при превозот).

- [2] Осигурувањето на случаите од претходниот член важи под услов осигуреникот или негов возач, пред почетокот на натоварот на половни возила, оштетени возила или моторни возила кои не се во возна состојба да има пополнето записник за оштетувањата на возилата, којшто мора да го потпише осигуреникот или неговиот возач, како и испраќачот.
- [3] Ова осигурување не покрива одговорност за штети на предмети кои не се составен дел на возилата во превоз.

Осигурување од одговорност на превозникот за превоз на документи, нацрти, марки, ракописи, музејски и уметнички предмети (КЛ-цмр-док)

Со осигурување е покриена одговорност на превозникот за превоз на документи, нацрти, марки, ракописи, музејски и уметнички предмети до висина на сумата на осигурување наведена во полисата за осигурување, без оглед на ограничувањето од член 23 од Конвенцијата ЦМР, под услов да се исполнети следниве услови:

- 1) предметите да се спакувани на соодветен начин и да се транспортираат во затворени превозни средства – фургони;
- 2) осигуреникот е должен да обезбеди пристап на возачот или придружникот во возилото за целото времетраење на превозот, како и за време на мирување на возилото;
- 3) редовно застанување за време на превоз може да се врши само на физички заштитени или надгледувани места.

Осигурување од одговорност на превозникот при специјален вонгабаритен транспорт (КЛ-цмр-габрт)

Со осигурување е покриена одговорност на превозникот за превоз на вонгабаритен транспорт кој по обликот или масата која е дозволена во јавен сообраќај го надминува максималниот профил и маса допуштени со јавниот сообраќај под услов дека осигуреникот ги исполнил и почитувал сите сообраќајни прописи за дозволените габарити за сигурен превоз (предупредувачки табли за висина, ширина и носивост, како и прилагодена брзина на возилото).

Осигурување од одговорност на превозникот за ризик од промена на температура или одмрзнување на изладен или длабоко замрзнат товар (КЛ-цмр-хлад)

Со осигурување е покриена одговорноста на превозникот при превоз на изладен или длабоко замрзнат товар во ладилници под услов осигуреникот да ги исполнува следниве услови:

- 1) при преземање, товарот да биде изладен, односно замрзнат на начин и на температура одредена со нормативите, односно упатството од испраќачот за температурата која што треба да се одржува да биде запишано во товарниот лист или да е договорено во договорот меѓу испраќачот и превозникот;
- 2) товарот да биде распореден во ладилниците во согласност со нормативите;
- 3) со барањето за надомест на штета да се приложи термограм или документација за одржување на апаратите за ладење;
- 4) во случај на дефект на превозното средство со нарачаниот товар, во најкраток можен рок да се осигури друго превозно средство кое ќе го доврши превозот.

Осигурување од одговорност на превозникот за покритие на акцизни давачки при превоз на акцизни производи (КЛ-цмр-акциз)

[1] Со осигурување е покриена одговорност на превозникот за акцизни давачки при превоз на акцизни производи под услов осигуреникот да ги исполнува следниве услови:

- 1) превозното средство мора да биде опремено со противпровален алармен систем и GPS уред;
- 2) да поседува писмени упатства од испраќачот за постапување со товарот и условите на превозот:
  - упатства за употреба на соодветно превозно средство;
  - упатства за подолги застанувања;
  - упатство за претовар на товарот;
  - рок за достава на товарот;
  - попис на документите кои му се врачени на превозникот.
- 3) возачот мора да поседува детални податоци за примачот – адреса, опис на патот, лице за контакт и телефонски број, како и телефонски број на лицето кое претставува испраќач кај кого, во случај на промена, би можел да се провери идентитетот на примачот;
- 4) возилото не смее да се остави без надзор, можни се само кратки застанувања (до 15 минути) поради обезбедување на возилото со гориво; застанување на подолг период е можно само на физички заштитени и надгледувани паркинг места;
- 5) товарот може да се вклати само во складишта од примачот;
- 6) во случај на какви било отстапувања во количината на товарот, возачот мора веднаш да ја извести царинската служба, односно други надлежни лица;
- 7) доколку товарот е уништен во несреќа, пожар, експлозија, судир и слично, возачот е должен да поседува потврда од царински орган или други надлежни органи дека товарот е уништен.

[2] Осигурувачот ги надоместува акцизните давачки само доколку со одлука од надлежните органи докаже дека оштетениот е должен да плати акцизни давачки за изгубените акцизни производи.

Осигурување од одговорност на превозник за провала и грабеж на товарот или превозното средство со товар (КЛ-цмр-краж)

[1] Со осигурување е покриена одговорност на превозникот за штети на товар од ризик, провала и грабеж на товарот или превозното средство со товар, под услов осигуреникот да ги исполнува следниве услови:

- 1) превозното средство за време на штетниот настан да било паркирано на уредно и осветлено паркиралиште, како и да не било без надзор на возачот или негов придружник во ниту еден момент или
- 2) превозното средство за време на штетниот настан да било паркирано во заклучена гаража или во ограден и осветлен двор или на паркиралиште со 24-часовна заштита.

[2] Со осигурување не е покриена одговорност за штети доколку не биле исполнети наведените услови или ако осигуреникот не постапувал според добиените упатства, без разлика дали за тој пропуст е виновен осигуреникот или возачот.

Осигурување од одговорност на превозникот за штети на товар за време меѓу вклатување (КЛ-цмр-мскла)

Со осигурување се покриени штети кои се последица на остварувањето на правата за надомест на штета на сопственикот на товарот до која дошло за време меѓу вклатување (со намера за понатамошен превоз), на локација на осигуреникот во затворено и надгледувано складиште и за кое осигуреникот е одговорен во согласност со одредбите од Законот за облигациони односи. Обврската на осигурувачот е ограничена на 8,33 SDR (special drawing rights) по килограм од уништен, исчезнат или оштетен товар.

Осигурување од одговорност на организаторот на превоз за товар што го вршат негови подпревозници (КЛ-цмр-подпр)

Со осигурување е покриена одговорност на превозникот кој се занимава со организирање превоз за товар, пресметува возарина за начателите на превозни услуги, а при тоа не извршува превоз со сопствени превозни средства, туку тоа го извршуваат подпревозници.

Осигурувањето од одговорност на организаторот на превоз се склучува во согласност со Посебните услови за осигурување од одговорност на превозникот за стока на превоз според бруто возарина УС-цмр-брт/13-1-мк.

Осигурување од одговорност на превозникот за превоз на нови копнени моторни возила (КЛ-цмр-новав)

Со осигурување е покриена одговорност на превозникот за превоз на нови копнени моторни возила под следниве услови:

- 1) пресметаната штета се намалува за учеството на осигуреникот во штети во висина од 200 евра по поединечно возило кое се транспортира на превозното средство; учеството се зема предвид при секоја штета, освен кај оние штети кои се последица на сообраќајни незгоди, пожар или експлозија на превозното средство;
- 2) осигурителното покритие се однесува и на превоз на нови и неоштетени моторни возила со отворени превозни средства, при што не важат исклучувањата од член 3, став 1, точка 8 од Условите за осигурување од одговорност на превозникот за штети на стока примена во превоз;
- 3) осигурителното покритие важи и за време на натоварување и истоварување на возилата на/од превозното средство.

Клаузула за трошоци при уништување на оштетен товар (КЛ-цмр-уништ)

Со осигурување се покриени трошоци за превоз на претходно одобрено уништување на оштетен товар, само во случај кога превозникот е навистина одговорен за штетата што настанала на товарот, под услов истиот да е покриен со осигурување. Со осигурување се покриени вистинските трошоци за уништување, но најмногу до износ од 5.000 евра по осигурен случај.